DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Telephone Canal 8010—8011
The most influential Lithuanian Daily in America

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

...“and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth.”
—Abraham Lincoln

No. 271 | Price 3c | Chicago, Illinois, Trečiadienis, Lapkričio (Nov.) 17 d., 1943 m. | Kaina 3c | Vol. XXVII

EUROPOS VALSTYBIŲ SIENAS NUSTATYS PO KARO

Naciai pavarė amerikiečius nuo vieno Croce kalno prie Venafro

Britai progresuoja; fronte prastas oras

SĄJUNGININKŲ ŠTABAS Aldžyre, lapkr. 16.—Penktos armijos amerikiečiai kareiviai buvo dviejų didelių vokiečių kontratakų priversti pasitraukti nuo vieno Croce kalno prie Venafro. Naciai tuo parodė savo rimtą nusistatymą ginti savo žieminės linijos centrą, kuriam amerikiečiai per kelias dienas gręsė.

Užėmė kelias pozicijas

Aldžyro radio pranešimu, penktoji armija kitomis vietomis pasivarė pirmyn ant kalnų dominuojančių įėjimą į Cassino, strateginį miestą prie didžiojo vieškelio vedančio Romon. Pranešimas sakė amerikiečiai ten užėmė kelias pozicijas ir nudėjo daug nacių.

Aštuntoji armija, į šiaurę nuo Atessa, okupavo dar daugiau kalnuotų vietų, o britų patrolės ir vėl persikėlė per Sangro upę, kuri sudaro nacių linijos rytinį galą. Keturias mylias į rytus nuo Sangro, aštuntoji armija užtiko priešo dalinius Montazolli sektory.

Tebesitęsiąs prastas oras sulėtino visą judėjimą visam fronte.

Kituose sektoriuose aštuntoji armija taipgi pasistūmėjo pirmyn, o penktos armijos britai-amerikiečiai kareiviai bendrai laikosi vietose.

AMERIKOS BOMBERIU ATLIKTOS DESTRUKCIJOS

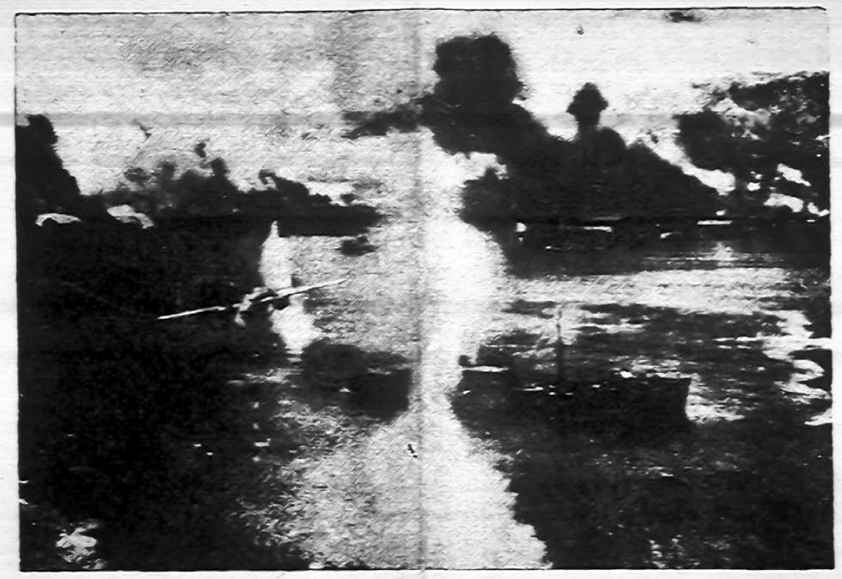

Amerikos bomberiai, kaip B-25 kairėje centre, neseniai atliko sekmingą puolimą Rabaul Harbor, kur bombomis sukėlė gaisrus ir stovinčiuose japonų laivuose ir uoste. Nuotrauka padaryta po bombardavimo. (Official Army Air Force photo; Acme-Draugas telephoto)

Tai liečia visas Baltijos valstybes ir taipgi Lenkiją

WASHINGTON, lapkr. 16.—Užsienių reikalų sekretorius Cordell Hull šiandien nurodė, kad Lietuva, Latvija, Estija ir Lenkija negausiančios pasirinkti sau valdymosi formas kol nebus galutinai išrišti tų valstybių sienų klausimai.

Hull pareikė spaudos atstovams, kad Italijos formulė—kuri numato, kad Europos tautos gaus pasirinkti savo vidujines santvarkas—negali būti taikoma kraštams, iki pačios valstybės nebus galutinai išlaisvintos.

Nutarė dabar nebandyti

Sekretorius sakė negali būti jokių ištikro išlaisvintų teritorijų kol sienų klausimai, liečią tam tikras sritis, nebus galutinai išrišti. Jis taipgi pridūrė, kad formulė dėl Italijos, priimta Maskvos konferencijoje, nebūsianti taikoma sienų klausimų išrišimui.

Hull pabrėžė, kad Jungtinės Amerikos Valstybės ir Anglija nutarusios neieškoti galutino išaiškinimo Europos sienų problemų iki po karo pabaigos. Jis konstatavo jog toks reikalavimas šiuo metu reikštų sustabdymą karo kol sąjungininkų tautos išsidiskusuotų savo nuomones dėl jų norimų Europos valstybių sienų.

Amerikiečiai ir britai padeda partizanams mušti nacius Italijoj

BERNAS, lapkr. 16.—Pabėgę amerikiečiai ir britai karo belaisviai susidėjo su italais patriotais po maršalu Enrico Caviglia, ir padėjo jiems įsiveržti į vokiečių linijas tarpe Brennerio perėjos ir Po slėnio. Naciai, anot raportų, imasi griežtų priemonių sustabdyti jų veiklą.

Sakoma yra keli šimtai tokių amerikiečių ir britų, didesnė dalis burių buvo italų paliuosuoti tuoj po paliaubų. Caviglia, 81 metų amžiaus, sakoma ėmęs vadovauti italų jėgoms, kurios atsisakė prisidėti prie vokiečių.

VOKIEČIAI SUŠAUDO ITALUS BELAISVIUS

BERNAS, lapkr. 16.—Laikraštis La Suisse atspaudė žinią iš Brigue, kad vokiečiai okupantai jau išnešė eilę egzekucijų, kurių metu masiniai sušaudė belaisvius suimtus po visos dienos mūšių su italais partizanais, netoli Domosossola. Didesnė dalis italų pabėgo į kalnus šiaurinėj Italijoj.

Mūšiai ypatingai buvo aštrūs prie Villadossola ir Luino miestelių, kur vakar dienos orinės atakos pirmiau buvo kaltinamos ant sąjungininkų, bet anot laikraščio, ištikrųjų buvo vokiečių, kurie naudojo ir lėktuvus ir artileriją prieš italus.

Vokiečiai išvilko sužeistuosius italus iš ligoninių ir, drauge su suimtais belaisviais, nuvežė juos į kaimyninį miestelį ir sušaudė.

Vokiečiai protestuoja oro apsaugos trūkumus

ISTANBUL, lapkr. 16.—Anot raportų iš Balkanų valstybių, vokiečiai smarkiai protestavo Bulgarijos vyriausybei dėl Sofijos miesto priešlėktuvinės apsaugos trūkumų. Protestas sekė amerikiečių didelę sekmadienio ataką ant Sofijos miesto.

PIRKITE KARO BONUS!

Lebanone prasidėjo taikos pasikalbėjimai

CAIRO, lapkr. 16.—Gen. Georges Catroux, prancūzų komiteto valstybės komisionierius, šiandien atvyko Beirutan pradėti derybas išrišimui Lebanono suverenumo problemos, su pilna teise ant vietos daryti galutinus nutarimus.

Šiuo laiku dar įkalinti lebaniečių vadai, ir senegalai kareiviai patroliuoja gatves.

RUSAI APSUPA NACIŲ GARNIZONĄ

Okupuoja daug strateginių miestų

MASKVA, lapkr. 16.—Maskvos radio pranešimu, rusų kariuomenės į pietus nuo Rechitsa “greitai” varosi pirmyn ir jau užėmė kelias strateginiai svarbias apgyventas vietas.

Rusų bendras varymasis į vakarų pusę nors laikinai pasuktas į šiaurę, matomai tikslu panaikinti galimybes didelei vokiečių kontratakai Baltrusijoje. Šiuo laiku rusai varosi į šiaurę rytinių Pripet pelkių kraštu, panaikino dar vieną dalį nacių susisiekimo linijos ir padengia rusų linijos galą į vakarus nuo Kievo.

Svarbiausias šio naujo pasukimo rezultatas buvo perkirtimas geležinkelio ir vieškelio einančių į vakarus nuo Gomelio, vokiečių Baltrusijos linijos pietinio galo, iki Kalinkovičį. Stiprus vokiečių garnizonas, kuris iki šiol stipriai laikėsi Gomely, tuo beveik visiškai izoliuotas ir atrodo, kad rusai greit užims tą miestą.

London Daily Mail žinia iš Stokholmo sako rusų užėmimas Maryanovka, 9 mylias į šiaurryčius nuo Baranovka privedė rusus iki 30 mylių nuo Lenkijos sienos. Tas pats pranešimas sakė rusų prasilaužimas į vakarus nuo Rechitsa nukirto nacių geležinkelių susisiekimą tarpe Gomelio ir vakarų.

Reikia atsiminti, tačiau, kad yra du Baranovka miestai—vienas 30, kitas 80 mylių nuo Lenkijos, ir išrodo, kad rusų užimtasis miestas yra pastarasis, apie 26 mylias į pietryčius nuo Korostenio.

Kiti rusų daliniai, 65 mylias į pietvakarius, užėmė Kaganoviči ir Bazaro miestus, 40 ir 30 mylių nuo Korosten geležinkelių centro. Matomai šie daliniai praeis pro Korostenį, perkirs Leningrado-Odesos liniją, ir susijungs su rusais žemiau Rechitsos.

Į pietryčius nuo Žitomiro ir vakarus nuo Fastovo vokiečiai siunčia stiprius tankų ir pėstininkų dalinius prieš rusus. Pranešimai iš fronto sako visos nacių atakos atremtos.

U. S. lakūnai atakavo Norvegiją

Bombavo elektros jėgos stotis, kasyklas

LONDONAS, lapkr. 16.—Atakuodami Hitlerio tvirtoves šiaurėje ir pietuose, Amerikos bomberiai šiandien puolė taikinius Norvegijoje ir Atėnuose. Pirmoji ataka buvo ant nacių aerodromų Atėnuose. Tuoj po to mūsų bomberiai skrido Norvegijon, kur puolė elektros jėgos stotis ir metalų rūdos kasyklas.

Sąjungininkų štabas Aldžyre tuo pat kartu pranešė, kad jugoslavų perorganizuotas aviacijas, išlavinta tarnauti kaipo didžiųjų bomberių įgulos, vakar jau skrido su bomberiais vakar dienos atakoje ant Elevsis aerodromo. Amerikos vidutinieji bomberiai iš Italijos puolė Kalamaki aerodromą Atėnų apylinkėje.

Naciai bombavo Angliją

Jugoslavai skrenda Liberator bomberiais, kuriuos jiems davė Amerikos vyriausybė, po “lend-lease” sutartimi. Jie veikia kaipo Jugoslavijos karinė aviacija, po savo komanda.

Šios dienos ataka buvo antra ant Norvegijos. Liepos 24 mūsų bomberių dalinys atakavo submarinų bazę ir kitus įrengimus Trondheime, o kiti lėktuvai tuomet apgriovė svarbų metalo fabriką prie Heroya.

Vokiečiai vakar atnaujino orines atakas ant Anglijos. Jų lėktuvai numetė padegančiąsias ir sprogstančiąsias bombas pietrytinėj Anglijoj, kur amerikiečiai lavinasi Europos invazijai. Bombos sužeidė keletą asmenų ir padarė didelius nuostolius.

Berlyno radio sakė Plymouth buvo atakuotas.

Britų pranešimas sakė rezidencinės apylinkės daugiausiai nukentėjo, nors gaisrai taipgi prasidėjo ir industriniam rajone. Bombos taipgi krito vienam kitam Londono priemiesty.

Naciai suima vaikučius kaipo įkaitus

NEW YORKAS, lapkr. 16.—Lenkų telegrafų agentūros pranešimas iš Londono sakė vokiečiai Lenkijoje pradėjo suiminėti vaikučius kaipo įkaitus. Agentūra sako vokiečiai nesenai pasiėmė 50 vaikų iš Varšuvos. Varšuvos gyventojų skaičius, dėl įkalinimų ir sušaudymų, sumažintas nuo 1.500.000 iki 950.000.

Amerikos Lietuvių Tarybos telegrama Sekretoriui Hull

NOVEMBER 13, 1943

HONORABLE CORDELL HULL
SECRETARY OF STATE
WASHINGTON, D. C.

REJOICING WITH THE PEOPLE OF THE UNITED STATES OVER THE GREAT ACCOMPLISHMENTS OF THE HISTORIC TRI-PARTITE MOSCOW CONFERENCE, WE WISH TO EXPRESS TO YOU, MR. SECRETARY, OUR ADMIRATION FOR YOUR SPLENDID CONTRIBUTION TO ITS SUCCESS, AND OUR GRATITUDE FOR YOUR FIRM STAND IN DEFENSE OF THE RIGHTS OF SMALL NATIONS. WE HOPE THAT YOUR GREAT INFLUENCE IN THE COUNCILS OF THE UNITED NATIONS WILL HELP LITHUANIA AND THE OTHER BALTIC STATES, AFTER THEIR LIBERATION FROM THE CRUEL NAZI OCCUPATION, TO REGAIN THEIR FREEDOM AND INDEPENDENCE.

LEONARD SIMUTIS
P. GRIGAITIS
M. VAIDYLA
EXECUTIVE BOARD OF THE
LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL

U. S. bombos pataikė į japonų krūzerį ir dideli transporto laivą

SĄJUNGININKŲ ŠTABAS pietvakarių Pacifike, lapkr. 16.—Gen. Douglas MacArthur štabo pranešimu, pietiniam Pacifike užpulti dar vienas japonų krūzeris ir vienas didelis transporto laivas. Lėktuvai užtiko tą lengvąjį krūzerį ir 10.000 tonų transporto laivą prie New Ireland salos, nakties metu, veikiausiai beplaukiant į Rabaulą. Bombos pataikė tiesiai ant abiejų laivų. Lakūnai sakė bomba nukritusi ant krūzerio, ir laivo viduje sprogusi.

Šios naujos atakos ant priešo laivų daromos amerikiečiams marinams ir kareiviams bekovojant padidinti savo pozicijas aplink Empress Augusta įlanką, Bougainville saloje Solomonuose. Gen. MacArthur pranešimas minėjo mūšius tarpe amerikiečių ir japonų abiejuose pozicijos galuose, vakariniam salos krante.

Atakavo japonų salas

Sąjungininkų lėktuvai dar kartą smarkiai atakavo japonų aerodromus Bougainville šiauriniam gale. Buka sektory. Didieji lėktuvai numetė 51 toną bombų ant pakilimo ir paskirstymo aikščių prie Bonis.

Admirolo Chester Nimitz štabo pranešimas apie dvi atakas ant Betio salos, Gilbertų grupėje, ir vieną ataką ant Millo salos Marshallų grupėje, nurodo padidinimą atakų ant japonų laikomų salų. Keturmotoriniai

Pranešė apie didžiausią ataką ant Burmos

CALCUTTA, Indija, lapkr. 16.—Čia pranešama jog britų didieji ir vidutinieji bomberiai šiandien atliko vieną didžausių atakų ant Burmos nuo pradžios karo rytuose.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

IŠ LONDONO — Britų ir amerikiečių lėktuvai atakavo įvairias vokiečių pozicijas Balkanuose.

IŠ MASKVOS — Laikraštis Izviestia šiandien išgarbino Hull vedamąjam pirmam puslapy.

IŠ WASHINGTONO. — Bandoma greit pravesti bylių, kuriuo tėvų ėmimas kariuomenėn būtų atidedamas iki paskutinio.

ORAS

Dalinai ūkanota. Šilčiau.

Ką Maskva skelbia apie lietuvių priešinimąsi prieš nacius

(LKFSB) Maskvos pranešimu, Lietuvos partizanų "Vilniaus" būrys išsprogdino nacių karinį traukinį Lietuvoje. 17 vagonų karo medžiagos paversta į laužą. Kitą traukinį, vežusį vokiečių kareivius į frontą, Lietuvos partizanai nuleido nuo bėgių, buvo sunaikinta 12 vagonų. Nespėjus nuvalyti bėgių, užvažiavo ir smogė nuverstą traukinį vokiečių keleivinis traukinys, ėjęs iš priešingos pusės. Dar 7 vagonai buvę sudaužyti.

— Lietuva yra mažas kraštas, bet su didele širdimi — rašo sovietų ambasada savo pranešimuose iš Vašingtono; drauge iškeliamas lietuvių atkaklus priešinimasis naciams.

— Iš Maskvos pranešama, kad kai kurie vokiečiai patekę į belaisvę prisipažinę jog naciai Lietuvoje sušaudę nemažai žmonių. Esą Kaune vienu metu buvęs nužudytas vokiečių karininkas. Naciai, keršydami, Kauno miesto gatvėse surinko, kurie pirma pakliuvo, 30 žmonių ir juos užmiesty sušaudę.

— Vokiečiams sunkvežimiu gabenant benziną netoli Jonavos sugedęs motoras. Vokiečių šoferis [illegible] ščiui važiuojančiu sunkvežimiu nuvykęs į sandėlį pasiimti atsarginių dalių. Tuo metu partizanai, sužinoję apie paliktą be sargybos benzino transportą, jį padegė.

For a Better Day — U.S. WAR BONDS

In Alsace-Lorraine even the family names have been taken from the residents and Germanized names substituted. Century-old French streets of Mulhouse, Strasbourg, Metz have been given Nazi names. In their effort to destroy all French culture in these provinces the Germans are burning libraries—even the privately owned French cook books. In Strasbourg alone nearly 20,000 homes have been damaged in this war but the residents still pray for allied bombers to come over again with their block busters.

In America our war efforts are tranquil, but nevertheless they must be determined if we are to defeat Hitler.

Buying War Bonds every pay day is one good way to exhibit our determination to aid in the war effort.

WSS 741B — *U. S. Treasury Dept.*

— Lietuvoje, daugiausiai iš studentų, esąs sudarytas partizanų būrys, pasivadinęs "Kunigas Rankelė Nr. 2". Prie to būrio esąs ir vienas jaunas lietuvis kunigas, vikaras iš Aukštaitijos. Jis pasakęs į savo parapijiečius drąsų pamokslą, kuriame raginęs mylėti savo tėvų žemę ir priešintis Lietuvos prispaudėjams. Partizanų būrys "Kun. Rankelė Nr. 2" pereitą vasarą užėjęs į vieną dvarą, kuriame nacių buvo apgyvendintas vokietis kolonistas, iš jo paėmę 10 tonų avižų miežių ir slapta išdalinę neturtingiems kaimiečiams, kad jie įsėtų savo laukus. Tuo tarpu neturime galimybės patikrinti tų visų žinių, bet jas skelbia Maskvos šaltiniai.

Vilkavišky ir Marijampolėje laikomi areštuoti lenkų kunigai

(LKFSB) Lenkijos kunigams naciai ėmė siuntinėti instrukcijas, kad jie per pamokslus aiškintų žmonėms, jog esanti "krikščioniška pareiga darbu padėti vokiečiams, kurie savo krauju gina krikščioniškąją Europą nuo bolševikų antplūdžio." Lenkų katalikai kunigai griežtai pasipriešino toms instrukcijoms, pažymėdami, kad tik dvasinė vyriausybė gali duoti įsakymus, kas turi būti sakoma per pamokslus. Naciai šitą visą dalyką ima kietai. Pranešama, kad esą lenkų kunigų nacių jau nužudytų ir dėl to net esą uždarytų bažnyčių. Nemažai kunigų esą areštuotų ir daugelis jų, kaip praneša USA lenkų spauda, atgabenti į koncentracijos stovyklas Vilkaviškyje ir Marijampolėje. Čia nacių sudarytas režimas esąs pasibaisėtinas ir kalinamieji neturi jokio susisiekimo su išoriniu pasauliu.

Brazilijos spauda apie 15 Lietuvoj sušaudytų kunigų

(LKFSB Jungtinėse Amerikos Valstybėse išleistoji knygelė apie 15 Lietuvoje sušaudytų kunigų pasiekė ir Pietų Ameriką. Brazilijos laikraštis "Legionario", daugiausia panaudodamas toje knygelėje paduotas informacijas, per du numeriu paskelbė straipsnį apie kietą bolševikų šeimininkavimą Lietuvoje. Brazilijos katalikų laikraščiai, kaip, pvz., "A Nacao", "O Diario" (abu dienraščiai) duoda informacijų apie Lietuvą, skelbdami ir apie nacių žiaurumus, pvz., paskelbė, kad buvo suareštuotas arkivyskupas Skvireckas. Mėnesinis Brazilijos laikraštis "A Mocidade Paulista" spausdina eilę straipsnių iš prancūzų rašytojo Maucaire knygos apie Lietuvą "Baltojo Vyčio Kraštas."

Brazilijos lietuviai svarstė organizavimą batalijono

(LKFSB) Mūsų korespondentas praneša iš Brazilijos, kad to krašto sostinėje gyvenantieji lietuviai rimtai svarstė sudaryti lietuviškąjį ginklui paruoštų vyrų batalijoną. Vadovų ten būtų — kaip žinome, Pietinėje Amerikoje gyvena pulk. Jurgutis, bet tik dideli sunkumai su lėšomis, su leidimu.

Visi, kas nėra Dievo, Kristaus ir Bažnyčios draugai, yra jų priešai. Visi barsto išskyrus tuos, kurie renka.

J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
4148 Archer Ave.
Tel. Virginia 2114
Perkėlė savo Raštinę į BRIGHTON PARKĄ
Su Income taksais ir kitais reikalais kreipkitės viršminėtu antrašu.

PIRKITE KARO BONUS!

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas leisdami ištyrinėti jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.
36 METAI PATYRIMO pritaikime akinių, kurie pašalins visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas: CANAL 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiad. ir Šeštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISO VALANDOS
Valandos: 2—4 ir 7—9 vakare
Trečiad. ir Nedėliomis susitarus
2423 West Marquette Road

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Auksinius ir Deimantinius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir kitus visokius auksinius daiktus už PRIENAMIAUSIAS KAINAS.
Turime didelį pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekordų ir kitų visokių muzikalių daiktų.
Taisom Laikrodžius, Laikrodėlius, Žiedus, Rašomas Plunksnas ir Muzikalius Instrumentus.
JOHN A. KASS
JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC
4216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

MARGUTIS
VIENINTĖLIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.

WHFC - 1450 kilos.
SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.
KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.
EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.
MARGUČIO ofiso adresas:
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242

Skolinam Pinigus Morgičiams
EITAS IR MANDAGUS PATARNAVIVAS
KREIPKITĖS PRIE MŪSŲ
TAUPYKITE dėl 1944
SUPREME SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
PETRAS P. KEZON
Sekretorius ir Iždininkas
DABARTINĖ DIVIDENTŲ RATA.......... 4%
1751 W. 47th Street

Budriko Moderniška Krautuvė
Pilnas didelis pasirinkimas namams rakandų, gerų Parlor Setų, Pečių, Karpetų, Radijų ir didelė Jewelry Krautuvė sykiu su Rakandų Krautuve po vienu stogu. Taipgi Rekordai, Gaidos.
Jos. F. Budrik, Inc.
3241 So. Halsted St.
Tel. Calumet 7237—4591
Radio Programai leidžiami Budriko Krautuvės per 14 metų:
WCFL 1000 k. Sekmadienio vakare 9:30 valandą.
WHFC 1450 k. Ketvirtadienio vakare 7 valandą.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: Yards 1829

Pritaiko Akinius. Kreivas Akis Ištaiso.
Ofiso ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8
Sekmadienyje pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Tel. CANal 6122
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. CANal 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 5—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį

Tel. YARds 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30
Šventadieniais—11-12.

Tel. YARds 5921
Res.: KENwood 5107.
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Everything in the line of Furniture
ALEX ALESAUSKAS and SONS
Factory Representative.
SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART
For appointment call — REPUBLIC 6051

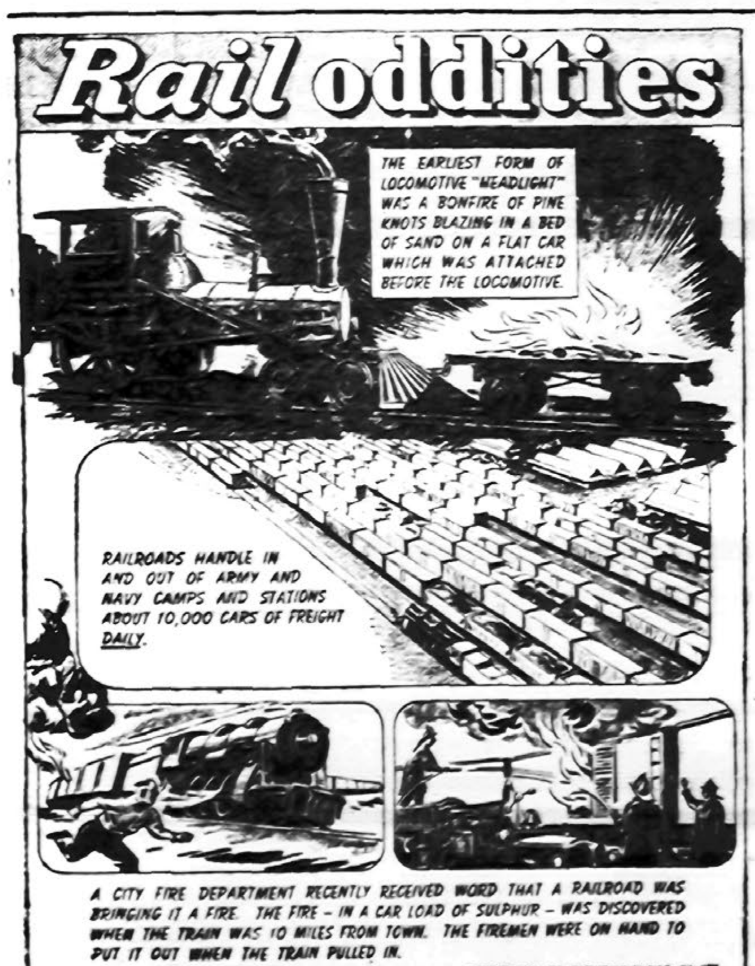

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR OF
Ambrosia & Nectar BEERS
Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

EXTRA! EXTRA!

Permainytas vardas ir adresas
Lietuviškas Žydukas
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ
N. KANTER, sav.
MONARCH LIQUOR
3529 So Halsted St.
Phone YARDS 6054

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ!
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠIMČIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR SMARKIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 40 Metai Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 — Jos. M. Mozeris, Sec'y. — 3236 SO. HALSTED ST.

LIETUVIAI DAKTARAI

Telefonai:
Ofiso—HEMlock 5849
Rezid.—HEMlock 2324
DR. PETER I. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9;
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARds 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

Ofiso Tel. .... VIRginia 1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarius.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepiama—
Šaukite: KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.;
Penktad. 8:30 iki 9:30 vak.
Šeštad. 6 val. iki 9:30 vak.
Sekmadieniais pagal susitarimą.

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 popiet.

Tikėjimas yra brangi Dievo dovana amžinajam gyvenimui laimėti. Bet žmogus praranda tikėjimą dėl to, kad jo nebrangina.

WANT ADS

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANdolph 9488-9489

SVARBUS PRANEŠIMAS

War Manpower Commission nustatymai reikalauja kad daugumas darbininkų turi įsigyti Paliuosavimo Raštą (statement of availability) nuo dabartinės darbo įstaigos — ar nuo War Manpower Commission — pirm pradedant dirbti kitoje įstaigoje. Persitikrinkit ar jūs galit gauti ir ar jums reikalinga palinosavimo raštas. Jūs sutaupysit sau ir darbo įstaigoms daug laiko.

HELP WANTED — VYRAI

VYRŲ REIKIA
18 iki 50. 100% Defense darbai.
M. LIZEN MFG. CO.
6834 South Chicago Ave.

DARBININKŲ
17 IKI 45
48 val. į savaitę; gera mokestis ir darbo sąlygos. Atsišaukite į
SIGNODE STEEL STRAPPING CO.
2600 N. WESTERN AVE.

REIKIA VYRŲ DARBININKŲ

NEREIKIA JOKIO PATYRIMO

PASTOVUS DARBAI

GERA PRADINĖ MOKESTIS

REGULIARIAI PAKĖLIMAI

Užtikrinta Ateitis Po Karo

GEROS DARBO SĄLYGOS

Atsišaukit į
ARNOLD SCHWINN CO.
1718 N. Kildare

Defense Darbai

Milling Machine ir Drill Press Operatorių. Jokio "set-up" nereikalaujama. Darbai tiktai naktim. 10% bonai, laikas ir pusė už viršlaikį.

Taipgi reikia Handy Man. Patyrimo nereikia.

NYGREN-DAHLY MFG. CO.
218 N. Jefferson St.

PORTERIŲ

Dirbti nuo 3 po pietų iki vidurnakčio. 6 dienos į savaitę, puikios darbo sąlygos. Labai gera mokestis.

Kreipkitės prie Chef

Cafe De Paris
1260 N. Dearborn St.

Svarbi Pramonė
REIKALAUJA
Vyrų ir Vaikinų
Prie
ABELNŲ DIRBTUVĖS DARBŲ
Patyrimo Nereikia
Dieną ir Naktį Šiftai
Premium rata dirbant naktinials šiftais.
Atsišaukite į
Employment Ofisą
Pirmad. perdėm Šeštad.
8:30 ryto iki 4:30 pp.

Caspers Tin Plate Co.
4100 W. 42nd PLACE

BUS BOYS
Atsišaukit į Colonnade Kambarį.
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Rd.

Klausyk gerai, atsakyk atsargiai, spręsk greitai.

PIRKITE KARO BONUS!

HELP WANTED — VYRAI

FREIGHT HANDLERS
LABAI SVARBŪS DARBAI
Mokame aukščiausią mokestį visame mieste. Mokame taipgi laiką ir pusę po 8 ir po 40 valandų darbo.
NUOLATINIAM DARBUI
Atsišaukite asmeniškai į
NATIONAL CARLOADING CORPORATION
Door No. 5. House No. 3.
13th & Clark Sts.

VYRŲ
SU AR BE PATYRIMO
NUOLATINIAI DARBAI
GERA MOKESTIS
MĖNESINIAI BONAI
SHOTWELL CANDY CO.
3501 Potomac

ARC WELDERIŲ
Šešiasdešimts Valandų Darbas
$60.00 IKI $73.00
Ir Bonai Sulig Įsidirbimo

UPSET OPERATORIŲ
FORGE HEATERS
$60.00 IKI $95.00
Ir Bonai Sulig Įsidirbimo

PAGELBININKŲ PRIE PLIENO
MOKINIŲ — THREADERS
ROUGH GRINDERS
$52.50 IKI $60.00
Laipsniškas Įsidirbimas

MAŠINISTO
$70.00 IKI $87.50
Dienomis ar Naktimis
10% Naktinė Premija

KELLY O'LEARY STEEL WORKS
Kasdien: 8 ryto iki 8 vakare
Sekmad. nuo 8 ryto iki 3 pp.
5757 WEST 65th STREET

KELETĄ VYRŲ
Su ar be patyrimo prie Sanitacijos darbų.
PASTOVUS DARBAI
GERA MOKESTIS
Automobilio lėšos atlygintos. Specialė auto aptvarkymas dėl gazolino ir tires.
KREIPKITĖS PRIE MR. GRETZ
LIEN CHEMICAL CO.
4353 N. AVONDALE

VYRAMS
Abelnų Dirbtuvės Darbų

Visuose šiftuose randasi. Kiek ta dalinio laiko darbų taipgi yra.
Kiek tai Viršlaikio Mokant Laiką ir Pusę.
GERAS VALGIS PRISTATOMAS MŪSŲ CANTEEN VEŽIMĖLIAIS
GERA LIGONINĖS IR APDRAUDOS PLENAS
APMOKAMOS ATOSTOGOS
Atsineškit pilietybės prirodymus.
EMPLOYMENT OFISAS
ATDARAS
Pirmad. perdėm Šeštad.
8 ryto iki 4:30 pp.
DOUGLAS PARK "L" IKI DURŲ
HURLEY MACHINE CO.
2145 S. 54th Ave. — Cicero

HELP WANTED — MOTERYS

MOTERŲ
PRIE LENGVŲ BENCH DARBŲ
Patyrimo nereikia. 55c į valandą.
LYONS BAND INSTRUMENT COMPANY
14 WEST LAKE ST.
(Arti STATE — 3-čiame aukšte)

HELP WANTED — MOTERYS

TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ
Alga $77 iki $80 į mėnesį.
Kreipkitės prie Housekeeper.
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Rd.

Moterų
Dirbti Defense Dirbtuvėje
Pastovūs Darbai
Gera mokestis
Šešios dienos į savaitę, laikas ir pusė virš 40 valandų.
2310 S. Paulina

REIKALINGA VIRĖJA
GERAS MOKESTIS
Šiltas kambarys gyventi. Sužinosite sąlygas telefonu VARDS 0130

REIKIA MOTERŲ
PRIE VIRTUVĖS DARBŲ
Ilgoms ar trumpoms valandoms. Valgis ir uniformos duodama.
Sekmad. ir naktimis nereikia dirbti.
ATSIŠAUKIT PRIE MISS VAUGHN
TEA ROOM — 8th FLOOR
CARSON PIRIE SCOTT & CO.

TARNAIČIŲ
Apartmentų Hotelyje
Neapriboto Amžiaus
50c į val., geros darbo sąlygos.
Atsišaukite į
CHATFIELD APT. HOTEL
3333 W. Washington

MERGINŲ
PRIRUOŠTI PAKEDŽIUS
$25.30 už 44 val. darbo į savaitę.
MATYKITE PETER KRAMER
THE ALBERT DICKINSON CO
2750 W. 35th St.

CLERICAL WORK
NO EXPERIENCE NECESSARY
Pleasant surroundings
Excellent opportunities
MAIN STATE BANK
BRUNSWICK 6800
MISS GREENE

GIRL
FOR GENERAL OFFICE WORK
Must be able to typewrite.
6 day week.
SASGEN DERRICK CO.
3103 W. Grand Ave.

REIKIA — SINGLE NEEDLE SIUVIMO MAŠINŲ OPERATORIŲ siūti moterims Sportswear. Geros darbo sąlygos ir gera mokestis. Atsišaukite į
CHAS. HYMEN DRESSES, INC.
237 S. Market State 3353

ĮSIGYKITE DEFENSE DARBĄ ŠIANDIEN!

ČIA RASITE TĄ DARBĄ KURĮ NORITE GAUTI!

VYRAI IR MOTERYS

VYRAI IR MOTERYS

TUOJAUS MUMS REIKIA
GORDON FEEDERS
— Taipgi —
Vyrų ir Moterų Lengviems Dirbtuvės Ir Raštinės Darbams
PILNAM AR DALINIUI LAIKUI
ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS VISĄ DIENĄ
Taipgi Galima Dirbti Rytais, Per Pietus bei Vakarais.
GERA MOKESTIS
Kreipkitės į
PROCESS CORPORATION
1956 S. Troy Street

Pirkite karo bonus ir aukokite savo kraują per A. R. Kryžių sužeistiems kareiviams.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
★ For Help!
★ For Sale!
★ For Rent!
★ For Service!
★ For Results!
- ADVERTISE -
In America's Greatest Lithuanian Daily Newspaper
— ESTABLISHED 1909 —
CALL AN AD-TAKER
CLASSIFIED OFFICE
TEL.—RANDOLPH 9488
LITHUANIAN-DRAUGAS
THE LEADING LITHUANIAN ADVERTISING MEDIUM
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

VYRAI IR MOTERYS

Santa Fe Railway
REIKALAUJA VYRŲ IR MOTERŲ
kaipo
TROKERIŲ IR KROVĖJŲ
AMŽIAUS 16 IKI 50
PILNAM IR DALINIUI LAIKUI
Laikas ir pusė už viršlaikį po 8 valandų darbo.
KREIPKITĖS PRIE WAREHOUSE FOREMANO
38th STREET IR CENTRAL PARK AVE.

SEARS
Turi Jums Darbo!
MERGINŲ IR MOTERŲ
PILNAM AR DALINIUI LAIKUI
KAIPO TYPIST IR STOCK DARBININKĖS
TAIPGI
VAIKINŲ IR VYRŲ
PILNAM AR DALINIUI LAIKUI
KAIPO STOCK HANDLERS
Nežiūrint kiek patyrimo turite—SEARS išmokins jumis ekspertais prie malonių darbų.
ATSIŠAUKITE PERSONNEL OFISAN
SEARS, ROEBUCK & CO
1400 WEST 35th STREET

Armija sako japonams valgyti kas duodama

TULE LAKE, Cal. lapkr. 15.—Japonai Tule Lake stovykloje ir vėl bandė parodyti savo jėgą. Šį kartą jie pranešė armijai, kad jie atsisaką valgyti maistą, kuris pruoštas japonų ištikimų Amerikai. Armija atsakė japonams, kad ji duosianti tokį maistą, kokis reikalingas, ir "alkio streikas" buvo baigtas.

Kad būtum sveikas, sutvarkyk laiką darbui, poilsiui ir miegui.

Paragink savo pažįstamus, kad jie užsisakytų "Draugą".

Pirkite tose krautuvėse, kurios skelbiasi "Draugė".

Raudonojo Kryžiaus planai Kalėdoms

Kalėdų sezonas šiais metais prasidės anksti Amerikos Raudonajam Kryžiui. Taigi tėvai ir motinos gali būti ramūs, nes turi žinoti, kad jų sūnūs, kur jie bebūtų, praleis šventes linksmai nežiūrint karo.

Nei vienas nebus pamirštas; nei kariai ligoninėse, nei tie, kurie tarnyboje avanposte, nei vyrai stovyklose; irvisi tie kurie galės atsilankyti į Raudonojo Kryžiaus klūbus ir pasilinksminimo vietas arba centrus, dalyvaus Kalėdų pramogose, kurios apims visą pasaulį.

Raudonojo Kryžiaus klūbai ir pasilinksminimo centrai bus vietos didelės veiklos. Kalakutas su bruknėmis ir visais priedais bus pagamintas visuose Raudonojo Kryžiaus restoranuose. Visoki Kalėdų papuošalai kurie tiek daug prisideda prie Kalėdų nuotaikos yra siunčiami klūbų direktoriams užsienyje. Kalėdų ir Naujų Metų pramogos, koncertai, šokiai ir įvykiai planuojami. Dovanos siunčiamos į ligonines, ir tiems, kurie negali atsitraukti nuo tarnybos, 750,000 pakelių gražiai papuošti ir su Raudonojo Kryžiaus sveikinimais jau išsiųsti. Pakeliuos randasi saldainių, kavos, cigaretų prezervuotų vaisių ir rašymui knygelė su kalendoriumi ir paišeliu. Kortos ir įvairūs žaidimai bus išdalinti ligoninėse.

Ligoninėse šioj šaly Raud. Kryžiaus pagelbininkai aprėdys eglaites ir papuoš kambarius. Kalėdų giesmės bus dainuojamos ir Raud Kryžiaus Grey Ladies lankys ligonines Kalėdų Dieną su dovanomis, "ice cream" ir pyragaičiais. Raudonojo Kryžiaus pramogos ir šokiai planuojami kiekvienos ligoninės pasilinksminimo kambariui.

Sudarymui Kalėdų nuotaikai, stovyklose ir kituose centruose daugiau negu 1,000 pakelių, kiekvienas turi užtektinai medžiagos parūpinti papuošalų pramogoms iš 500 vyrų, jau Raud. Kryžiaus direktorių išsiųsti į visas pasaulio dalis. Apart visokių papuošalų pramogoms, pakeliai turi muzikos plokštelių knygelę Kalėdų giesmių su muzika ir 200 atspausdintų kopijų žodžių populiariškiausių Kalėdų giesmių.

Specialiai planai daromi dėl tarnybos vyrų jūrose. Su Special Service viršininkais, Raudonojo Kryžiaus darbininkai suorganizuos Kalėdų pramogas ir įvairių rūšių pasilinksminimus. Ir šiems Raudonasis Kryžius pristatys Kalėdų papuošalų.

Jaunieji kitų Jung. Tautų neužmiršti. American Junior Red Cross supakavo net 100,000 dovanų pakelių, kurie jau išsiųsti. Vaikai pabėgėliai okupuotų šalių, kurie dabar gyvena Anglijoj ir Airijoj, su Anglijos ir Airijos vaikais gaus dovanų. Ir panašūs pakeliai siunčiami į Airiją, Rusiją, Centralės Amerikos ir Pietų Amerikos šalis, ir kitas pasaulio šalis. Kiekvienas pakelis turi dvylika daiktų, visi nauji, ir kiekvienas pakelis turi aprūpinti dvylika vaikų.

Wear Your Feather

It's a Symbol of a Generous Contribution to
THE COMMUNITY & WAR FUND

HITLERIS DAR VIS KONFERUOJA

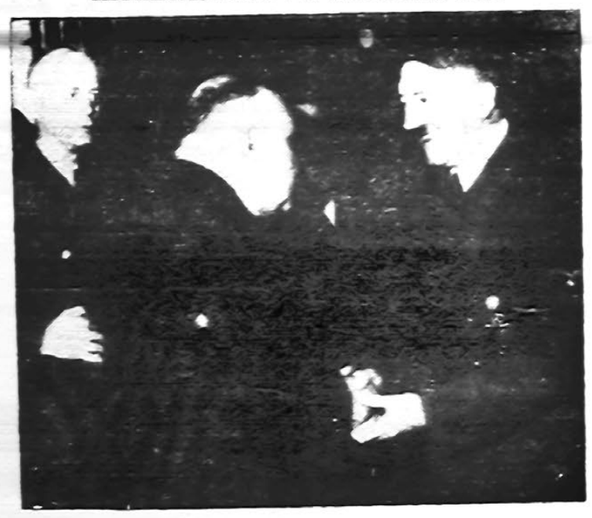

Adolf Hitleris (dešinėj) savo vyriausiam štabe priima Vengrijos ministrų pirmininką Bojiloff. Joachim von Ribbentrop (kairėje) taipgi dalyvauja konferencijoj. (Ši nuotrauka radio iš Stockholmo atsiųsta į Ameriką: Acme-Draugas telephoto)

JAUNŲJŲ RAUDONASIS KRYŽIUS

Jaunųjų Raudonasis Kryžius, Amerikos Raudonojo Kryžiaus jaunuolių dalinys, kuris dabar visą savo energiją pašvenčia karui, pradėjo metinį narių verbavimą. Pernai 17 milijonų berniukų ir mergaičių įsirašė į Jaunųjų Raudonąjį Kryžių. Kadangi organizacijos nariai prisirašo tik vieneriems metams, tai šių metų įsirašymas vėl turės prasidėti iš pat pradžios. Tikslas yra įtraukti kiekvieną pradžios ir vidurinės mokyklos mokinį į Jaunųjų Raudonojo Kryžiaus tarnybą. Visi vaikai, be rasės ar tikėjimo skirtumo, nuo pat vaikų darželio iki vid. mokyklos, viešų, privatinių ar parapijinių mokyklų, gali įsirašyti į Jaunųjų Raudonąjį Kryžių. Mokiniai turėtų prašyti savo mokytojų suruošti Jaunųjų Raud. Kryžiaus veikimą jų klasėse, taip kad jie visi galėtų tapti Jaunųjų Raudonojo Kryžiaus nariais.

LAIKYKIS KARO DARBŲ

Dabartiniu metu labai daug darbininkų apleidžia ar keičia savo darbus dėl įvairių priežasčių bei pablogėjusiu dėl karo sąlygų. Šis begalinis darbų keitimas lėtina gamybą, nes surėdimas ir apmokymas pakaitos yra beveik neįmanomas. Šiandien darbininkai sutinka daug kliūčių — netinkamos darbo sąlygos, nepakankamos susisiekimo priemonės, netikusios gyvenimo sąlygos, nepakankamos priemonės vaikų priežiūrai ir t.t. Vyriausybė, darbininkai, pramonė ir apylinkės visuomenė gerai supranta šias kliūtis ir bando nugalėti jas. Bet tuo tarpu yra būtinai reikalinga, kad kiekvienas suprastų savo asmeniską atsakomybę laikytis karui naudingo darbo. Amerikiečiai vyrai ir moterys turėtų jausti, kad jie turi asmeniską dalį darbo keitimo nugalėjime — todėl, ar jie būtų karui naudingame darbe, ar pozicijoje padėti fabriko ir apylinkės prisitaikymui, jie privalo laikytis savo karo darbų ir padėti kitiems tai daryti. OWI

PIRKITE KARO BONUS!

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,
by the
LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
A member of the Catholic Press Association

$6.00 per year outside of Chicago; $7.00 per year in Chicago Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderių su užsakymu.
Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymui, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Baltijos valstybės turės teisę apsispręsti

MŪSŲ TEIGIMAS PASITVIRTINA

Prieš Maskvos konferenciją, konferencijos metu ir tuoj po konferencijos mes rašėme, kad Jungtinių Valstybių vyriausybė nepakeitė ir nepakeis savo pirmykščio nusistatymo Baltijos valstybių laisvės ir nepriklausomybės atsteigimo atžvilgiu. Tuoj po Maskvos konferencijos, kai buvo paskelbti jos nutarimai, mes rašėme, kad

"...deklaracijoj nesuminėtoms tautoms netenka dėl to kelti alarmo. Konferencija, ant kiek tai buvo galima numatyti, ėjo U. S. sekretoriaus Cordell Hull dvasia ir nusistatymu. Jo įtaką matome ir deklaracijoj... sudarymas tarptautinės organizacijos taikai palaikyti, įsteigimas atitinkamų komisijų rubežiams tarp valstybių nustatyti, nepriklausomybė visoms tautoms, ar jos didelės ar mažos — tai sekr. Hull programos pagrindas. Ant to pagrindo sustatytos ir Maskvos konferencijos sutartys"...

Šis mūsų teigimas pilniausiai pasitvirtino. Jį patvirtino patsai sekr. Cordell Hull savo pareiškimu spaudos atstovams praėjusį pirmadienį Vašingtone.

SEKR. HULL PAREIŠKIMAS

Arthur Sears Henning, Chicagos Tribune korespondentas, apie sekr. Hull pareiškimą taip praneša:

"The people of Poland, the Baltic countries, and other territory eventually liberated from axis control will be permitted to choose their form of government and their officials."

("Lenkijos, Baltijos kraštų ir kitų teritorijų žmonėms galutinai išlaisvintiems iš ašies kontrolės bus leista pasirinkti savo valdžios santvarką ir savo vyriausybę").

Chicago Sun įdėjo spaudos agentūros (UP) tokį pranešimą:

"Secretary of State Hull said today that the recent Moscow conferences resulted in agreement on the doctrine of giving occupied nations the right of self-determination of their form of government after the war. Under questioning, he said that this policy applied to the Baltic States, as well as the Balkan and other European nations."

("Valstybės sekretorius Hull šiandien pasakė, kad vėliausios Maskvos konferencijos baigėsi susitarimu doktrina duoti okupuotoms tautoms teisę pačioms apsispręsti po karo dėl valdžios formos. Užklaustas, jis pasakė, kad šis nusistatymas taikomas Baltijos valstybėms, taip pat kaip Balkanams ir kitoms Europos tautoms."

BALTIJOS VALSTYBĖMS NEDAROMA IŠIMTIES

Klausimas labai aiškus. Baltijos valstybėms nėra padaroma išimtis, bet ir jos bus atsteigtos nepriklausomomis valstybėmis.

Spaudos agentūros (UP) korespondentas, tiesa, paabejojo ar p. Hull, kalbėdamas apie Baltijos tautų teisę į laisvę, turėjo mintyje Lietuvą, Latviją ir Estiją, nes esą sovietai tvirtiną tas valstybes jau turį įsijungę į savo sistemą. Tačiau pas mus tokios abejonės nėra, nes kuomet yra kalbama apie Baltijos valstybes (Baltic States) visuomet yra turima galvoje ne ką kitą, bet Lietuvą, Latviją ir Estiją. Apie jų kaimynus Lenkiją ir Suomiją visuomet yra kalbama atskirai.

UP korespondentas praneša, kad p. Hull pasakojęs spaudos atstovams apie tai, kaip geroj nuotaikoj ėjusi konferencija. Jungtinės Valstybės, Didžioji Britanija ir Rusija

buvusios visiškam sutarime duoti visoms Europos tautoms teisę išsirinkti sau vadus, pravedant visiškai laisvą balsavimą arba plebiscitą.

Beklausinėjant toliau sekr. Hull, patirta štai kas, kad

Italų formula, nustatyta Maskvoje, taikoma Baltijos, Balkanų valstybėms ir visoms tautoms.

Dėl Italijos ateities konferencijoj buvo pasisakyta, tarp kitko, kad fašizmas iš Italijos turi būti išvalytas ir žmonėms ten turi būti duota laisvė išsirinkti demokratinę vyriausybę.

LIETUVOS ŽMONIŲ NUSISTATYMAS

Tai reiškia, kad ir Lietuva turės būti išvalyta nuo visokio naciško ir fašistiško elemento ir sudaryta jos žmonėms galimumai išsirinkti tokią vyriausybę, kokios jų dauguma norės. Lietuvos žmonių daugumos nusistatymas yra aiškus. Jis yra pabrėžtas Lietuvos Nepriklausomybės akte, paskelbtam 1918 m. vasario 16 d., Lietuvos Steigiamojo Seimo priimtoj Valstybės Konstitucijoj. Lietuvos žmonės stovėjo ir stovės už laisvą ir nepriklausomą valstybę, paremtą demokratiniais pagrindais.

Pažymėtina yra ir tai, kad p. Hull ypatingai stipriai pabrėžęs, jog **tarp jungtinių tautų nėra jokios slaptos sutarties ir kas buvę Maskvos konferencijoj nutarta, viskas yra paskelbta viešai spaudoje.**

HULL DARYS PRANEŠIMĄ KONGRESUI

Chicago Times įdėjo (AP) korespondento žinią, kurioj jis rašo apie p. Hull pasikalbėjimą, kad p. Hull ketvirtadienio kalboj kongrese iškelsiąs šiuos klausimus. 1) nustatyti visų politinių partijų vienodą užsienių reikalų politinę liniją; 2) sudaryti santarvininkų komisiją, kuri palaikytų tvarką išlaisvintose tautose, kol jose bus pravestas plebiscitas išsirinkti sau vyriausybę. Šis korespondentas taip pat praneša p. Hull pareiškimą apie tai, kad ir Baltijos valstybėms, kaip ir Balkanams bus duota teisė į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą Lenkijos atveju klausimą išrišius plebiscitas ir Atlanto Čarterio dėsniai.

Buvo abejonių, ar Maskvos konferencija neapsilenkė su Atlanto Čarteriu, bet tos abejonės dabar, berods, jau bus bent dalinai išblaškytos.

U. S. SAVO NUSISTATYMO NEKEIS

Sekr. Hull pareiškimas Amerikos spaudai yra aiškiu įrodymu, kad mūsų vyriausybė "nepedliavoja" savo nusistatymu. Kartą pasakė, kad ji stovi už visų tautų, neišskiriant nė Baltijos valstybių, atsteigimą nepriklausomomis, savo duoto žodžio laikosi ir laikysis. Nėra abejonės, kad to paties nusistatymo laikysis ir Prezidentas Rooseveltas bendrame pasitarime su Premierais Churchilliu ir Stalinu. Toks šių trijų jungtinių tautų vyriausiųjų vadų pasitarimas, kaip jau nekartą buvo pranešta, turės įvykti visai netolimoj ateity.

★

Community ir War fondo rinkliava tebeina, nes Chicaga savo nusistatytos kvotos dar nėra užpildžiusi. Todėl atlikime savo svarbią pareigą, paaukodami šiam fondui bent vienos dienos uždarbį.

SPAUDOS APŽVALGA

"Kad ėriukas nepasiliktų kaltas"...

"Garsas" rašo:

"Amerika pergyveno baisų civilinį karą, kurio vyriausiu siekiu buvo panaikinti negrų vergiją. Jei 19-tame amžiuje buvo pralieta tiek kraujo ir išaikvota tiek materialinių ir dvasinių gėrybių, kad išlaisvint kelis šimtus tūkstančių vergų, tai ar galės būti ramus 20-jo amžiaus civilizuotas pasaulis, jei keliolika milijonų žmonių, prieš jų norą ir valią bus nubrukti svetimon vergijon; ar galės būti ramus pasaulis matydamas, kaip viena tauta, pasinaudodama savo tvirtesnėmis fizinėmis jėgomis, naikins kitas tautas?

Lietuvių nerimas čia aiškiai suprantamas. Jie žino, kad patekus po svetimos sąjungu, jų žemė prievarta bus plėšiama, jų žmonės bus grūdami į tolimus užkampius; žodžiu, bus vykdomas sistematiškas tautos naikinimo darbas. Dar daugelis gyvai prisimena carų laikus, prievarta brukamą rusicizmą ir pravoslaviją. Deja, šių dienų okupantų metodai yra daug aršesni, negu carinio režimo. Tą lietuviai ir kitos tautos gerai patyrė iš paskutinės bolševikų okupacijos ir dabartinės nacių okupacijos.

Tikėdami į kilnius Atlanto Čarterio ir 4-rių Laisvių dėsnius, vis dėlto turime budėti, kad ėriukas nepasiliktų kaltas, kad vilkas ėsti nori. Lietuvos atstovai, konsulai, mūsų tarybos dabar turi pasidaryti budrios ir veiklios, nes momentas yra labai svarbus."

Lietuva Mirties Ženkle

Prof. K. Pakštas

(Tęsinys)

Stovime naujo Miuncheno šešėly. Rusija pasiėmė Vokietijos rolę. Ji šiandien nori tik Lietuvos, Latvijos ir Estijos, na, gal dar puselės Lenkijos. Ir daugiau nieko; būkit tikri — daugiau nieko! Bet paskiau jai bus reikalingi nedideli plotai apie Viborgą, kur yra kuklus ir vienintėlis Suomijos rugių ir avižų aruodas, o gyventojuose nėra nei vieno procento rusų ar komunistų. Toliau, žinoma, dar rumuniška Besarabija ir keletas kitų kraštų Balkanuose, jeigu pasitaikys gera proga sukelti vidaus ginčus ir lengvai įžengti su didele armija. Tuomet tų kraštų "apsisprendimas" už Rusiją bus užtikrintas bent 99 nuoš. Šitą praktiką mes jau gerai žinome iš 1940 m.

O ką į tai didžiosios demokratijos pasakys? Jos gal bandys Stalinui priminti dešimtį Dievo įsakymų, kurių tarpe yra "Nevok". Stalinas joms pasakys seną naujieną, kad Rusijoj nuo 1917 m. Dievas jau nebegauna komisarų leidimo apsigyventi, todėl ir jo prisakymų nebėra. Tad vogti galima ir net reikia, nes Kaukaze nuo senų laikų avis vagia. Tai kodėlgi išimtis mažoms valstybėms: ar jos daug geresnės už avis? Galop, juk ne gerumas, bet galingumas yra tikroji **moderniškų valstybių apsauga.** Palyginti su rusais — anglosaksai neiškalbingi. Jie nuspręs nebesigindyti ir palikti tolimų kraštų reikalus Stalinui tvarkyti.

O kokia gi bus Stalino tvarka?

Į šitą klausimą Baltijos tautos jau turi atsakymą, gyvenimo praktikos patvirtintą. Mes nežinome tikslaus skaičiaus Sibiran ištremtų ar kitaip likviduotų lietuvių: pagal įvairius pranešimus šis skaičius svyruoja tarp 50,000 ir 200,000. Paskutinis skaičius gal būtų apytikris, jeigu priskaitytume ir išgabentus rusų "svečius": čekistus, visokius valdininkus ir šnipus, kurių Lietuvon buvo prigarmėję pirmais okupacijos metais: 1940-41m. Pastaruoju laiku keletas Amerikos rimtų žurnalų paskelbė kartogramą, rodančią skaičius Hitlerio ir Stalino užgaidos mėtomų žmonių; pagal tuos, matomai rimtus davinius bolševikai "kidnapino" Estijoj 61,000, Latvijoj 60,000, Lietuvoje 66,000 ir Lenkijoj 1,-500,000. Tai baisūs skaičiai, žinant, kad rusai Baltijos respublikas valdė tik 12 mėnesių, o Rytų Lenkiją apie 20 mėn. Daugiausia šitų kankinių pateko į koncentracijos stovyklas 1941 m. birželio mėn., taigi **taikos metu.** Susovietinta Lietuva turėjo apie 3 milijonus gyventojų. Pagal rusų planą pusantro milijono lietuvių turėjo būt išbarstyti po Sibiro sniegus lėtai likvidacijai kankinių mirtimi. Toks pat skaičius rusų ir kitų rytiečių turėjo būt atgabenta į Lietuvą. Šis metodas per vieną piatiletką (penkmetį) būtų sulikvidavęs Lietuvą. Nenusimanantiems amerikiečiams bolševikų agentai aiškina, kad tie žmonės buvo išgabenti į "saugesnes vietas", kaip tai dariusi ir caro valdžia 1915 m. Taip, caro valdžia **karo metu** (ne taikos metu!) buvo išvariusi gal arti 200,000 Lietuvos žmonių, bet ji neuždarė jų į koncentracijos stovyklas, leido gana laisvai bet kur gyventi, susirašinėti su Amerikos lietuviais, organizuoti savą lietuvišką pašalpą, savas mokyklas. Leido jiems siuntinėti savo delegacijas į Ameriką, į Vakarų Europą, leido Amerikos lietuvių delegatams juos laisvai lankyti ir šelpti. O ką gi dabar matome? Dešimtys tūkstančių lietuvių, senų ir jaunų, vyrų ir moterų, labai mokytų ir mažamokslių, pasiturinčių ir labai biednų gyvena "incomunicado", tobuliausioje izoliacijoj; daugumą jų biauriausiose koncentracijos stovyklose kankinasi ir lėtai miršta tikrų vergų darbą dirbdami, jie negali ten gauti ar siųsti laiškų, jokios šalies Raudonasai Kryžius prie jų neprileidžiamas. Kaipgi prileis: jeigu Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovai dabar pamatytų Lietuvos ar kitų mūsų kaimynų buvusius ministrus, rašytojus, mokytojus, darbininkus, ūkininkus, kunigus ir valdininkus skarmaluose, šalty, skurdžiuose barakuose ir kiaulių edalu maitinamus, tai tikrai kiltų negirdėtas skandalas dėl tokio "galantiško" elgėsio su nieku nekaltais žmonėmis, kurių vienintėlė nuodėmė Sovietams yra kad jie ie rusai ir ne bolševikai.

Sulikviduota visa mūsų spauda ir visos mūsų organizacijos, sustabdytas net enciklopedijos spausdinimas rodo gerai kokią kultūrinę autonomiją Maskva mums nešė. Amerikiečiams žinoma neišaiškinsi, kodėl rusai taip nekenčia vakarinių savo kaimynų ir kodėl vakariniai kai mynai taip griežtai ir vieningai kratosi rusiškos tvarkos. Jie tai suprastų tik tuomet kai kiekvienas amerikietis turėtų Sovietų koncentracijos lagery kokį gerą savo draugą ar artimą giminę.

Pearl Harbor dviejų metų sukakties proga, gruodžio 7 d., per radio NBC tinklą kalbės J. E. Francis J. Spellman, arkivyskupas New York diecezijos, kuris prieš kiek laiko atliko įdomią kelionę aplankydamas 34 šalis ir tūkstančius Amerikos kareivių, kurie šiandie jose randasi. Jo kalbos tema bus "An American Creed" ir milijonai radio klausytojų jos klausys.

VISAS DARBAS IR MATERIOLAS PILNAI GVARANTUOJAMAS

Neišmeskite savo senų išdėvėtų rakandų, bet paveskite mums juos perdirbti mūsų pilnai įrengtoje dirbtuvėje. Pirmiau dirbome naujus rakandus, o dabar iš priežasties karo mes visą savo dirbtuvę pertaisėm perdirbimui senų rakandų, vartojant vien tik geriausius materiolus. Turime didelį pasirinkimą visokių spalvų ir audinių aptraukimui materiolų.

DAR TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ NAUJŲ RAKANDŲ ir jūs galite išmainyti savo senus ant naujų.

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
Parlor Setų Išdirbėjai
JUOZAPAS KAZIKAITIS — SAVININKAS
4140 ARCHER AVE. TEL.: LAFAYETTE 3516

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Už Dar Žemomis Kainomis!

Atvykite į mūsų jardą ir apžiūrėkite staką ir aukštą rūšį LENTŲ—MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garažų, porčių, viškų, sklepų ir fletų. PASITARKIT SU MŪSŲ EKSPERTAIS kaslink perstatymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI!
STANLEY LITWINAS,
General Manager

CARR-MOODY LUMBER CO.
PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMANAI
3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
Valandos: Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. piet.
Kitomis dienomis — nuo 7 val. ryto iki 5:30 valandos popiet.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Iš Federacijos apskr. susirinkimo

Federacijos apskrities susirinkimas buvo skaitlingas ir gyvas. Rūpestingai svarstyta bėgamieji darbai bei reikalai — Kražių skerdynių 50 metų sukakties minėjimas ir kiti, ypač Lietuvos žmonių šelpimo reikalai. E. Samienė ir S. Sakalienė padarė platų pranešimą iš buvusio moterų vizito norvegų šelpimo įstaigose. Susirinkusieji išklausę pranešimo užgyrė minėtą moterų grupę — Gugienę, Samienę, Sakalienę, Voight, Sriubienę ir darinko mokytoją Juozelėnaitę, įgaliojo Lietuvos žmonių šelpimo — drabužių rinkimo darbui organizuoti. Tad apskritis atsišaukia į Chicago visuomenę prašydama, kad jei kas turi nereikalingų ar apdėvėtų drabužių, kad padovanotų persiuntimui į Lietuvą. Greitu laiku viršminėta moterų komisija nurodys vietą, kur bus galima sunešti drabužius, o iki to laiko prašome tik sutaisyti, išvalyti ir palaikyti pas save, namuose.

Atstovais į labdarių seimą išrinkti kun. Albavičius, Balanda ir Nenartonis. Aukų paskirta $5.00. S.

Karo Bonų Lietuvių Komiteto veikla

Daug kas girdėjo vardą — Lietuvių Komitetas Dėl Suvienytų Amerikos Valstijų Pergalės Fondo. Tai komitetas, kuris pardavinėdamas karo bonus stengiasi sukelti daugiausia kapitalo Amerikos pergalei. Komitetas daug nesireklamuoja, tačiau darbuojasi gerai. Vien tik komiteto moterų sekcija, per tris lietuviams skirtas dienas vidurmiesty, pardavė bonų už virš $60,000 ir užėmė pirmą vietą moterų grupėse.

Daug kas matė birželio mėnesį tarptautinio komiteto surengtą "Pageant", kur buvo parduota bonų už $3,001,145. "Pageant" buvo įdomus taip, kad išsėdėti ten penkias valandas laiko visai nenusibodo. Lietuviai ten irgi buvo gražiai atstovaujami ir lietuvių grupė prisidėjo savo darbu. Gi "Pageant" lėšoms padengti pinigų sukėlime, lietuviai atsistojo antroje vietoje tarpe kitų net didesnių tautų.

Kreiserio pirkimas

Šiuo metu Chicagoje gyvenančios tautinės grupės kelia fondą nupirkimui kreiserio, kuris kainuos $35,000,000. Tautinės grupės kartu jau turi sukėlusios $22,835,600. Nuo rugpiūčio mėnesio atlaikyta net dešimts susirinkimų. Prie to darbo dedasi 21 tauta. Egzekutyvio komiteto pareigose nuo lietuvių grupės darbuojasi J. P. Varkala ir J. Mozeris. Lietuvių vardu jie pažadėjo kreiserio pirkimui sukelti pusę milijono dolerių. Jau sukelta virš milijono dol.

Antras "Pageant"

Gruodžio 12 d. vėl rengiama "Pageant" toje pačioje vietoje — Medinah Temple nupirkimui kreiserio. Parodoje dalyvaus 21 tauta su skirtinga programa. Lietuvių programos dalį apsiėmė atlikti Ateitininkų draugovė. Kurie neturėjote progos dalyvauti pirmoje "Pageant", dalyvaukite antroje. Bilietai jau gatavi. Reikalaukite jų savo bendrovėse bei spulkose pirkdami karo bonus.

E. S.

PIRKITE KARO BONUS!

DONO KAZOKAI CHICAGO OPERA HOUSE

Po sekmingų gastrolių kituose dideliuose Amerikos miestuose gen. Platoffo Dono kazokų 27 balsų vyrų choras sustojo Chicagoj ir sekmadienį, lapkričio 21 d., 3:30 val. popiet duos koncertą Chicago Civic Opera House. Choro direktorium yra Nicholas Kostrukoff. Tikietų iš anksto galima gauti koncerto rengėjo H. Zelzerio ofise, Room 330 Chicago Civic Opera House. Pigiausias tikietas 83c., brangiausias $3.30.

Graikai padeda britams kovoti prieš nacius

BODRUM, Turkija, lapkr. 16.—Čia atvykę pabėgėliai praneša, kad graikai "andartai," praeitą penktadienį išlipę Leros saloje darė pirmą stiprų puolimą nacių, ir paveikė kovo eigą taip, kad kur nacių ataka išrodė nusiseks, dabar britai laiko pirmenybę toje saloje ir spaudžia išlipusius ir nusileidusius nacius kareivius.

Graikai tuoj išlipę ėmėsi užvaldyti pakraščius, ir atakavo nacius iš užpakalio, at mušdami apie 500 vokiečių parašutistus ir 600 pėstininkų. Graikus nakties metu prie salos privežė destrojeris.

Paraginkite savo pažįstamus, kad jie užsisakytų įdomiausią laikraštį "Draugą".

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Susirinkimai

Cicero. — Šv. Antano Parapijos Namų Savininkų labai svarbus susirinkimas bus 17 d. lapkričio 7:30 vakare parapijos svetainėj. Visi nariai ateikit, nes daug yra naujų reikalų svarstymui. Taipgi bus daug pranešimų iš visų miestelio departamentų. Bus pranešta ir kas rengiama klūbo vakarui. Visi susirūpinkim savais reikalais. Visų namų savininkų pareiga rūpintis savais reikalais. Kiti mums nepadės, jei mes patys nesirūpinsime.

Anastazas Valančius

Naciai Baltijos kraštuose smarkiai proteguoja savuosius

(LKFSB) Reicho komisaras Ostlande (į kurį vokiečiai priskyrė ir Lietuvą) rugpiūčio 2 d. išleido patvarkymą, pagal kurį ieškantiems darbo, ar samdomiems tarnautojams į savivaldybių įstaigas, įsakoma pirmenybę duoti tiems, kurie tarnavo vokiečių kariuomenėje, kurie tarnavo ginkluotuose SS būriuose, kurie tarnavo darbo batalijonuose.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

PACHANKIS PAMINKLAI

PETER TROOST MONUMENT COMPANY

(Įsteigta 1889 m.)

Meniški, Vertingi
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ŽENKLAI

Pasitikėjimo
Mumis
Rekordas—

81 Firma Virš 50 Metų
Tos Pačios Šeimos
Rankose!

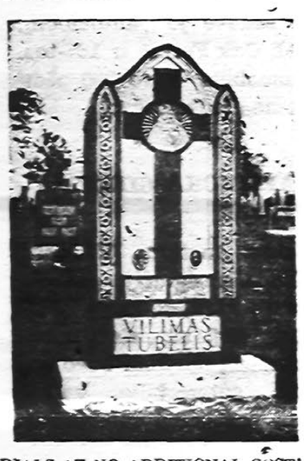

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST!
PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS
DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELLO GRANITE
Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best In The World.
BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

KREIPKITĖS PRIE —

JOHN W. PACHANKIS

— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN —

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvidinė PARODA: 4535 W. Washington Blvd. Tel. ESTebrook 3645
REZIDENCIJA: 5919 South Troy Street Tel. REPublic 4298
VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

KREIPKITĖS PRIE MUS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISA.

SUVIRS 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MUS JUSŲ PASIRINKIMUI.

Geriausio Materiolo ir Darbo.

Mūsų MENO SĖDEVRAI pridavė daugeliui mūsų Lietuviams klientams pilną patenkinimą.

Mūsų pastatytas TĖVAMS MARIJONAMS

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:

VENETIAN MONUMENT CO.

DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.)
PHONE: SEELEY 6102

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.

PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

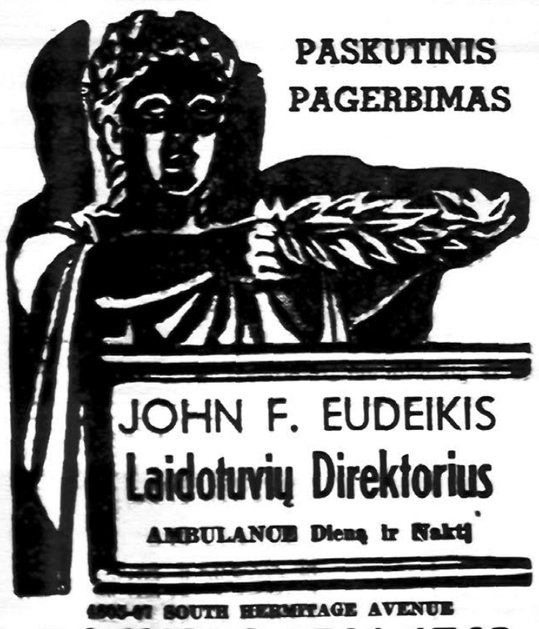

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Tel. YARDS 1741-1742

4339-41 SOUTH CALIFORNIA AVENUE

Tel. LAFayette 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmad ir Ketvirtad. vak. iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos.

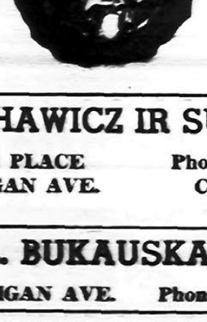

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį

Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNAI
2314 WEST 23rd PLACE Phones: CANAL 2515
10756 S. MICHIGAN AVE. COMMODORE 5765
PULLMAN 1270

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone YARDS 1419

L. J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKA EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138—39

A. A.

VINCENTAS ZUPKUS

Mirė Loretto ligoninėje Lapkričio 16 d. 1943 m., 3:45 val ryte, sulaukęs 76 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskričio, Ramygalos parapijos, Naujasodžiaus kaimo. Amerikoj išgyveno 58 metus.

Paliko dideliame nuliūdime: sūnų Vincentą marčią Irena ir jų šeimą; 4 dukteris Oną Sutkienę ir žentą Antaną, Viktoriją Andrulienę ir žentą Juozapą, Liudviką Mickienę ir žentą Viktorą ir visų jų šeimas ir Seserį M. Vincentą (Šv. Kazimiero vienuolyno); 10 anukų ir 2 pro anukų, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų Amerikoje ir Lietuvoje.

Kūnas bus pašarvotas namuose, 810 So. Victory St., Waukegan, Ill., Tel. Majestic 5184.

Laidotuvės įvyks penktadienį, Lapkričio 19 d. 1943 m. Iš namų 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Baltramiejaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Ascension kapines, Waukegan, Ill.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, Dukterys, Marti, Žentai, Anukai, Pro anukai ir Giminės.

Laidotuvių direktorius John Salata, Telef. Majestic 1220.

A. A.

JUOZAPAS CHASAS

Mirė lapkr. 14 d., 1943 m., 11:45 val. vak., sulaukęs pusės amžiaus.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Kedainių apskr., Pernaravos parap., Jakšių kaimo.

Paliko dideliame nuliūdime: moterį Marijoną (po pirmu vyrū Valančienė); ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko seserį.

Velionis priklausė prie Tretininkų, Apaštalystės Maldos, Gyvojo Rožančiaus, Šv. Vardo draugijų, Labdarių kuopos ir prie S.L.R.K.A. 48-tos kuopos.

Kūnas pašarvotas Ant. B. Petkaus koplyčioj, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Illinois.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., lapkr. 18 d., 1943 m. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano par. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę:— Moteris ir kitos Giminės.

Laid. direkt. Ant. B. Petkus, tel. Cicero 2109.

A. T A.

STANISLOVAS JOCIUS

Gyveno: 9812 S. Leavitt St.

Mirė lapkr. 16 d., 1943 m., 11:15 val. ryte, sulaukęs senatvės.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Tauragės apskr., Šilalės par., Balsių kaimo. Amerikoj išgyveno 50 metus.

Paliko dideliame nuliūdime: moterį Uršulę (po tėvais Ercaitė); sūnų Walter ir marčią Margaret ir jų šeimą; 4 dukteris Marijoną ir žentą Stanislovą Piktužius, Philomeną ir žentą Kazimierą Grigus, Mortą ir žentą Juozapą Pioshlius, ir Bronislavą ir žentą Joną Parker; 8 anūkus; seserį Antoinette Johnson ir jos šeimą; ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Antano B. Petkaus koplyčioje, 6812 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks šeštad., lapkr. 20 d. Iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę:— **Moteris, Sūnus, Dukterys, Martį, Žentai, Anūkai, Sesuo ir Giminės.**

Laid. direkt. Ant. B. Petkus, telefonas Grovehill 0142.

A. A.

BRUNO WISZ

Gyveno: 4530 S. Honore St.

Mirė lapkr. 13 d., 1943 m., 5:05 val. ryte, sulaukęs 31 metų amžiaus.

Gimęs Chicago, Illinois.

Paliko dideliame nuliūdime: moterį Aliciją (po tėvais Ačaite); dukterį Penelope; tėvelius Vladislovą ir Juzefą Wisz; seserį Wandą ir švogerį Juozapą; brolį Conrad ir brolienę Helen; uošvius Joną ir Oną Ačius ir jų šeimą ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtad., lapkr. 18 d. Iš koplyčios 10:00 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Moteris, Duktė, Tėveliai, Sesuo, Brolis, Uošviai ir visos kitos Giminės.

Laid. direkt. John F. Eudeikis, tel. YARds 1741.

Pasidairius po Chicagą

Nelaimingi ir šiurpūs atsitikimai

ŽUVO KŪDIKIS

Robert Guillermo, 3 metų amžiaus, sūnus Mark Guillermo, 1104 N. Wells, mirė pereitą pirmadienį nuo susižeidimo, kurį gavo krisdamas iš Mrs. Theresa Sonaco namo trečio aukšto porčiaus, 201 Hill, kur jis ir jo broliukas Richard, 4 metų, gyveno, kitaip sakant, buvo "ant burdo". Tėvas pareiškė, jog jis ir vaikų motina buvo atsiskyrė prieš du metus. Vaikai gyveno su Mrs. Sonaco tris savaites.

* * *

ŽUVO DARBININKAS

Ernest Anderson, 42 metų, Tinley Park, Inland plieno kompanijos darbininkas, Indiana Harbor fabriko, pereitą pirmadienį mirė, kai Rock Island geležinkelio traukinys sudavė jo automobilį, netoli Oak Forest ir 167-tos. Automobilis buvo 600 pėdų nešamas lookmotyvo.

* * *

NEAPSIMOKA GINČYTIS GATVĖJE

Jauna moteris, 24 metų amžiaus, susiginčijo gatvėje su savo vyru, 40 metų amžiaus. Toji moteris pereitą pirmadienį mirtinai buvo sužeista automobilio, kai ji staiga pasišalino nuo vyro ir užkliuvus perkrito kelyje, kur automobilis artėjo. Nelaimė įvyko priešakyje 1708 N. Kedzie ave.

Automobilio vairuotojas pareiškė, jog jis pamatė perpuolant ir sulaikė stabdžius, bet negalėjo išvengti, kad ji nebūtų sutrenkta.

Vyras pareiškė policijai, jog ginčas kilo kai jis bandė įtikinti savo žmoną, kad eitų namo, kada jie kartu gėrė. Jis pasakė, jog žmona buvo sutrenkta prieš tai, kai jis pastebėjo, kad ji pasišalino nuo jo.

Žmogus, kuris dalino pinigus

Windsor, Ont. — Harry C. McLean, Ontario konstrukcijos firmos galva, kuris nesenai sukėlė Toronte ir Halifax'e sensacijas dėl dalinimo po šimtą dolerių ir čekių, nuvyko į Battle Creek, Mich, dėl savo sveikatos. Apie tai buvo sužinota pereitą šeštadienį. McLean's pasuktinė dovana buvo $2,000 čekis, kurį gavo Halifax taxi vairuotojas.

PIRKITE KARO BONUS!

Žuvę kareiviai karo frontuose

Washington, D. C. — Karo departamentas pereitą pirmadienį paskelbė 231 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivio pavardę, kurie žuvo Europos, Vidužemio, vidurio rytų ir pietvakarių Pacifiko apylinkių karo frontuose. Žuvusiųjų skaičiuje 13 vyrų yra iš Illinois valstijos.

Suvažiavo Illinois valstijos ūkininkai

Illinois valstijos ūkininkai, kurie dabar turi didelę reikšmę maisto gamyboje armijos ir civilių reikalams, pereitą antradienį atidarė keturių dienų suvažiavimą, Sherman viešbutyje. Ūkininkai svarsto ir planuoja kaip dar labiau prisidėti prie sekmingų karo pastangų.

Šis ūkininkų suvažiavimas yra 29-tas metinis suvažiavimas Illinois Agricultural Association; ši organizacija turi daugiau kaip 100,000 narių ir 14 prijungtų kompanijų, kurios kontroliuojamos šios organizacijos.

Pavogė automobilį

Policija pereito sekmadienio vakare ieškojo ginkluoto vyro, kuris pavogė automobilį iš garažo 5630 Stony Island ave. Vagis su ginklu privertė garažo vedėją atiduoti automobilį.

Mums Valdžia SAKO:

TAUPYKIT VISOKIUS DAIKTUS, ką tik galima. Ir jųs savo apdėvėtą parlor setą nemeskite lauk, paduokite Roosevelt Furniture Kompanijai. Jie PERDIRBS ir padarys jį kaip NAUJĄ savo dirbtuvėj. Didelis pasirinkimas visokių spalvų apdan galų.

2-jų ŠMOTŲ Kainos $49 IR AUKŠČIAU

SPRINGSAI jusų parlor seto yra tokie, kaip matote. Bet dabar tokių jau negautumėt.

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

SAUGOJA ŠV. TĖVO POPIEŽIAUS RŪMUS

Vatikano garbės sargyba, pastatyta saugoti Šv. Tėvo Popiežiaus rūmus prie Šv. Jono Laterano bazilikos, Romoje. Šie rūmai, einant Laterano sutartim, turi ekstrateritorialę teisę. (NCWS-Draugas)

Dar vienas suimtas svarbioj byloj

Pereitą pirmadienį vėlai buvo suimtas Frank Russo. Manoma, jog šis asmuo yra svarbus liūdininkas korupcijos ir žmogžudystės byloje, kuri turi ryšį su sindikatišku gembleriavimu. Šiuo reikalu grand jury veda investigaciją. Pagal dviejų asmenų pripažinimo, sakoma, jog Russ'o automobilis buvo naudojamas Martin (Sonny Boy) Quirk nužudyme, pereito rugsėjo 18 dieną.

Russo buvo gaudomas šešias pastarasias savaites, ir buvo sugautas pereitą pirmadienį.

Russo pareiškė, jog gyvenąs 2716 Lexington str., ir jis yra 31 metų amžiaus. Jis buvo Joliet kalėjime už vagystę nuo 1934 metų iki 1940 metų. Jis buvo nuvestas prie grand jury klausinėti jo ryšį su gengsteriais, kurie nušovė Quirk. Grand jury veikimas atnešė tai, jog pirmiau buvo suspenduoti devyni policijos kapitonai ir indaitinta nemažai kauntės plačių kelių policininkų.

Pereitą pirmadienį taip pat prieš grand jury pasirodė Charles W. Bidwill, galva Bentley Murray ir Co., kuris spausdino laižybų reikmenis.

Apdegė moteris; sustabdė ugnį blanketu

Kai Miss Janet H. Warrick, 37 metų amžiaus, 1406 Harrison str., degė gazo pečių trečiame apartamento aukšte, liepsna pagavo jos suknelę, ir ji smarkiai nudegė rankas ir kojas, pereitą sekmadienį. Michael Cugliato, 31 metų, gyvenąs antrame aukšte, išgirdo moteriškės šauksmą, jis nubėgo į pagalbą ir sustabdė ugnį savo rankomis ir blanketu.

Areštavo 5 vyrus

Waren ave. policija pereitą pirmadienį atsilankė į 1608 W. Madison str. antrame aukšte, areštavo penkis vyrus ir konifskavo telefonus ir gemblinimo įrankius.

Paskirtas bandymas dėl vaikų apleidimo

Teisėjas Victor Kula, Domestic Relations teisme, pereitą pirmadienį Charles Danny, 36 metų amžiaus, ir jo žmonai Elizabeth, 28 metų amžiaus, davė metus bandymo, jog jie įrodytų, kad gali rūpintis savo vaikais. Margaret, 8 metų, Cahrles, 3 metų ir Jean 11 mėnesių.

Vaikai buvo rasti užrakinti jų namuose, 1661 Vine st., prieš tris savaites sekmadienį. Motina liudijo, jog ji paliko namus šeštadienio ryte, kad nuėjus į darbą, manydama, jog tėvas grįš šeštadienio vakare iš darbo ir pasirūpins vaikais sekmadienį, kai ji lankė savo motiną. Bet tėvas sustojo taverne ir negrįžo šeštadienio vakare ar sekmadienį.

Rasti vaikai buvo nugabenti į Šv. Vincento našlaityną.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Yra žuvusiųjų ir sužeistų

Laivyno stotyje įvyko sprogimas

Yorktown, Va. — Pereitą antradienį vidurnaktyje laivyno minų stoties sandėlyje kilo explozija ir užmušė čia keletą civilinių darbininkų (sakoma, jog žuvo 6 ar 8 darbininkai) ir sužeidė tarp 20 ir 30 darbininkų, du iš jų sunkiai.

Sprogimas pažadino tūkstančius gyventojų iš Norfolk, Portsmouth ir Newport News, 30 mailių tolumoje.

Sprogimas įvyko 12:35 v. vidurnaktį, explozivinio fabriko apylinkėje. Jėga išmetė šviesos sistemą. Ir visi asmenys, kurie nedalyvavo gelbėjimo darbe, buvo įsakyta jiems pasišalinti.

Nuostoliai pereito antradienio ryte dar nebuvo galima apskaičiuoti. Keletas gaisrų tuojau buvo užgesinta.

Anksti pereitą antradienį navy pareiškė, kad yra iš viso aštuonios mirtis, bet buvo žinoma šešios mirtis. Manoma, jog vienas ar du darbininkai dirbo stotyje tuo laiku, kai explozija įvyko, galbūt jie žuvo.

Sukeisti rekordai

Vedamas tardymas dėl mirties

Pereitą pirmadienį buvo klausinėjamas Dr. Raymond W.Nealy, Cook kauntės ligoninės vyriausias gydytojas, ir Wesley Memorial ligoninės vyriausias chirurgas, ryšiumi su Marjorie Tyler, 28 metų amžiaus, mirtimi. Ji mirė pereitą šeštadienį. Ji buvo gydytojo McNealy sekretorė.

Manoma, jog Majorie Tyler mirė nuo šviečiančio gazo apsinuodijimo.

Nors ligoninės rekordai rodo, jog ji mirė naturalia mirtimi -- nuo "kraujo išsiliejimo smegenyse" ("cerebral vascular accident"), arba širdies ligos. Dr. Victor A. Lands, kolega ir artimas draugas Dr. McNealy, prisipažino, jog jis pakeitė rekordus, kad išvengus skandalo.

Dr. Lands ir mergaitės motina, Mrs. C. Vernon Tyler, iš Plano, pripažino, jog mergaitė buvo rasta be sąmonės apartmente, 223 E. Superior str., pereitą trečiadienį (lapkričio 10 d.). Ji buvo suviniuota į blanketą ir gulėjo ant prosinimo stalo, jos galva buvo prie gazo pečiaus.

Coroner A. L. Brodie po klausinėjimo priėjo išvados pereito pirmadienio vakare, jog mergaitė papildė savižudystę ir pastangos paslėpti jos mirties aplinkybes buvo "klaidingas bandymas", kad išvengus jos šeimą ir draugus nuo skandalo.

Padėkos diena

Springfield, Ill. — Gubernatorius Green pereitą pirmadienį pareiškė, jog lapkričio 25 dieną Illinois valstijoje bus švenčiama kaipo Thanksgiving diena. Tą dieną žmonės reikš Dievui padėką už visokias malones.

Sužeisti kareiviai karo frontuose

Washington, D. C. — Karo departamentas pereitą pirmadienį paskelbė 240 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivių pavardžių, kurie buvo sužeisti Europos, Vidužemio ir pietvakarių apylinkių karo frontuose. Sužeistųjų skaičiuje keletas vyrų yra iš Chicagos ir jos apylinkės.

Trys vagys paėmė automobilį

Forest H. Matthews, 4147 Prairie ave., pranešė policijai pereito sekmadienio vakare, jog trys negrai pavogė jo automobilį, paltą ir laikrodį, kai jis laukė trafiko šviesos pasikeitimo, prie 31 gatvės ir Wabash ave.

Pasižymėję lakūnai

Karo departamentas pereitą pirmadienį pranešė, jog daugiau kaip 550 oficerių ir kareivių, iš aštuntos oro jėgos (8th Air Force), buvo apdovanoti pasižymėjimo ženklais už heroizmą.

Pagerbtųjų skaičiuje 11 lakunų yra iš Chicagos ir jos apylinkės ir 15 lakūnų iš Illinois kitų vietų.

Paskendo vaikas

William Granitzke, 8 metų amžiaus, gyvenantis Round Lake Park, netoli Waukegan, pereitą pirmadienį paskendo, kai įlužo plonas ledas prude, netoli jo namų.

Jo draugas Donald Bauer, 9 metų amžiaus, buvo išgelbėtas gaisrininkų

Aplink mus

× **Iš Lietuvos konsulato,** Chicagoj, pranešta, kad Lietuvos ministras P. Žadeikis yra pasižadėjęs dalyvauti Chicago lietuvių ruošiamam Kražių skerdynių paminėjime, kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 21 d., Šv. Jurgio parapijos salėj, Bridgeporte.

× **Jurgis Petraitis, 618** West 31 St., praeitą antradienį darbe sunkiai sužeistas ir nuvežtas į Marine Hospital. Jurgis ir Cecilia Petraičiai yra žinomi bridgeportiečiai veikėjai ir nuolatiniai "Draugo" skaitytojai.

× **Kun. J. Paškauskas,** Visų Šventųjų parapijos, Roselande, klebonas, praneša, kad naujos bažnyčios fonde jau turįs keletą desėtkų tūkstančių dol. Po karo, kaip tik gyvenimas pradės eiti normale vaga, bus statoma nauja bažnyčia. Jau antri metai, kaip parapija laisva nuo skolų.

× **Pranas Čižauskas,** ALR K Susivienymo Chicago ap. pirmininkas, vakar iš radio stoties WGES, S. Barcus lietuvių radio valandoje, pasakė kalbą ryšium su ruošiamu Kražių skerdynių sukakties minėjimu, kuris bus sekmadienį, lapkr. 21 d., Šv. Jurgio parapijos salėj.

× **Justas Kudirka,** varg Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos, jau pradėjo chorą ruošti pasitikimui aukšto svečio — J. E. arkivyskupo S. Stritch, kuris dalyvaus Labdarių Sąjungos seiminėse pamaldose lapkričio 28 d. Choras specialiai mokinasi Arenso "Ex ultate Deo" mišias.

× **Sporto Šventės** komisijon Darius-Girėnas legionierių postas pastarame susirinkime išrinko: J. Jakubauską, teisėją J. Zūrį, dr. S. Bieži ir posto komanderį J. Mason. Kadangi Lietuvoj negalima rengti tradicinių olimpiadų, todėl Darius-Girėnas postas nori palaikyti tą tradiciją Amerikoje. Programa šios Sporto Šventės būsianti įdomi.

× **Antanas Skirius,** Ateitininkų draugovės meno mėgėjų reikalų vedėjas, nuo lapkričio 8 d., baigęs American Television Institutą, gavo darbą tos pačios mokyklos laboratorijoj, kur gaminamos tubos dėl radio.